

༄༅། །ཚོ་དཔག་མེད་རིགས་ལྔ་འཆི་མེད་མཚོག་སྦྱིན་གྱི་བསྐྱེད་སྦྱོར་སྦྱོར་སྦྱོར་གྱི་གསལ་བྱེད་འཆི་མེད་དགའ་སྦྱོར་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། །།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བྱུང་། འདྲི་མེ་དཔག་མེད་རིགས་ལྷ་འཆི་མེད་མཆོག་སྐྱེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཉམས་སྲུབ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་པ། སྐྱབ་པ་སྐྱབ་ཆེན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྷ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ནི། འདྲིའི་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པར་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གནས་དབེན་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པར། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིས་པའི་གཟའ་སྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་དབང་པོ་འདོམ་པའི་སྐྱ་རྩེེ་ཆར་གནས་ཁང་ལྷག་དར་ལེགས་པར་བྱ། རང་གི་མདུན་དུ་སྐྱ་རྩེེན་གྱིས་འབྱུང་གང་རིགས་རབ་གནས་ཅན་བཀྲམ་པའི་སྐྱེན་སྐྱེད་སྐྱེན་རག་གཏོར་གསུམ་སྟེ་མཆོད་དང་བཅས་པ་བཤམ། གཞན་ཡང་

༡༡། །ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་སྐྱབས་སེམས་ནས་བགོགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་བར་ལས་བྱང་གི་དཀྱུས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱས་རྗེས། བགོགས་གཏོར་སྦྱིར་དོར་བ་དང་མཉམ་དུ་གྱུ་གྱུལ་གྱིས་བདུག །ཡུངས་ཀར་གྱིས་བྱབས། ལྷོ་དུང་དུ་ཐོ་བརྟན་པོར་བཅུགས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ཐོ་འཇུགས་སྦྱི་ལྷུང་བྱ་ཞིང་གིས་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད། རང་དུ་ལོག་ལ་སྐྱུང་ལའོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ནས་བཟླས་པའི་བར་དཀྱུས་ནས་འབྱུང་བ་ལྷུང་ཉམས་སྦྱང་། བཟླས་དམིགས་ནི་རང་གི་ཕྱགས་ཀར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱགས་སྒོ་ག་རྩེ་ཡིག་དམར་པོའི་མཐར་སྐྱགས་ཕྱིར་དམར་གསལ་གཡས་སུ་བཀོད་པ་ལས། རོབ་སྐྱུལ་དང་བཟླས་

པའི་རྒྱུན་གྱིས་འོད་ཟེར་མཁའ་འབྲུག་ཏུ་འགྲོ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་མཚོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། ཚོད་པག་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤོང་ཞིའི་དྲངས་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 ཚོའི་བདུད་ཚི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱུན་དྲངས་ཏེ་ཕུགས་སློག་ལ་ཐིམ་པས་འཆི་མེད་ཚོ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམས་ལ། སྦྱང་གྲགས་རིག་གསུམ་ཚོད་པག་མེད་རིགས་
 ལྡེའི་སྦྱ་གསུང་ཕུགས་ཀྱི་གསལ་སྦྱང་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བཟུངས་པ་ཅི་ལུས་སུ་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཕུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན། དེའང་ཐོར་ཕུན་གྱི་མགོར་སློན་འགྲོ་རྣམས་རྒྱས་པར་
 བྱ། གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱབས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ལ་འཇུག། །མཚོད་བསྟོད་མདོར་བསྡུས་ཅམ་གྱིས་ཚོག། །བཟུངས་པ་ལ་གཙོ་བོར་དྲིལ། ཕུན་སོ་སོའི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་དང་
 དབྱངས་གསལ་རྟེན་སྟོང་སྟེལ་ཚོག་ཅན་བདུན་རེ་བཟུང་ཞིང་མཚོད་བསྟོད་གྲང་བྱ། ཉེར་བསྡུའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེའི་ངང་ལས་ཕུན་མཚམས་ཀྱི་ལྷུང་ལྷངས་ཏེ་བསྟོ་སྟོན་ཤིས་
 བརྗོད་བཅས་སྦྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོད་ཕུན་གྱི་མཐར་གྲུབ་ན་ཚོགས་མཚོད་རེ་གཏོང་། ཉེར་བསྡུའི་མཐར་གཏོང་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག། ཐོ་རངས་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཏ་དྲིལ་

ནམ་མཁའ་མེ་རི་འདབས་འགྲོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ཀར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་ཕྱགས་སློག་གི་མཐའ་སྐྱགས་གྱི་ཕྱོད་བས་བསྐྱོར་བ། བདག་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་སྐྱགས་
 གྱི་འོད་ཟེར་མཚོད་པའི་ཚུལ་དུ་འཕྲོས། མདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་དགེས་པ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད། རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་གྱི་བྱིན་རླབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པས་
 བདག་ལ་སྐུལ་ཞིང་ཐིམ་པར་གྱུར། །ཅིས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ལ་བཟླ། རྐབས་སུ་བསྟེན་པའི་རྐབས་ཇི་རྐྱེན་བཤད་པའི་ཚེ་བཅུད་བསྐྱེད་པ་སྟེ་གྱི་དམིགས་པའང་བྱ། ཚེ་འགྲུགས་བྱེད་པར་སྐྱོ་ན།
 མདའ་དར་གཡབ་ཅིང་འོག་གི་སྐུལ་ཚོག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ། བདག་མདུན་གྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེ་མོ་མགྲོགས་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྐྱོས་པས་འཁོར་འདས་
 བརྟན་གཡོའི་དྲངས་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཚེའི་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ཐིམ་པས་འཚི་མེད་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། མདུན་གྱི་ཚེ་རྣམ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་
 འཚི་མེད་ཚེའི་བཅུད་ལོན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། རྗེ་ བཙོམ་ལྡན་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོད་པག་མེད་ཅེ། འབྱུང་བ་ལྡེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ལྟ་མོའི་ཚོགས་ཅེ། རྣལ་འགྲོལ་བདག་གི་ཚེ་དང་གཡང་སྟེལ་ཅིག་ཅེ།

འ
བཞི
སྐུ་ཚེས་༡༠

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ག་སྤྱི་གས་བཅུ་ལྔ་ལྷོ་དྲུག་གི་འཛིག་རྟེན་ནེ་ །འབྲོས་དང་འབྲུམས་དང་ཡར་བའི་ཚེ་ལྷུག་ཅིག་ །སྤྱི་ལོ་ག་སྤྱི་གས་བཅུ་ལྔ་ལྷོ་དྲུག་གི་ཚོགས་རྣམས་གིས་ །བརྒྱས་དང་འབྲོག་དང་གཞོམས་པའི་
ཚེ་ལྷུག་ཅིག་ །འབྲུང་བ་དག་གཤེད་འབྲུགས་པའི་ལས་སྦྱོར་གིས་ །ཉམས་དང་ཟད་དང་འབྲོར་བའི་ཚེ་གསོས་ཤིག་ །ཡིད་གིས་དངངས་དང་ཉད་གིས་བརྒྱལ་བ་དང་ །ཉུང་གིས་འདྲོག་པའི་ཚེ་དང་
གཡང་ལྷུག་ཅིག་ །ཚེ་ལྷུག་གཡང་སྦྱོབས་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྦྱོལ་ །འབྲུང་ལྷ་འོད་ལྷ་འབར་བའི་ཚེ་བཅུད་སྣམ་ །འཚི་མེད་ཚེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྦྱོལ་ །ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ལྷོ་སྦྱོར་ལྷོ་རྣམ་ །བརྒྱ་
ལྷ་ལྷ་ཤི་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལྷོ་སྦྱོར་ །ཞེས་གསུང་བྱུགས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད། །ཐུན་བསྐྱེད་ན་མཚོན་བསྐྱེད་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། །རྩེ་རྩེ་བེ་རྩེ་ས་མཁུན་གི་ཡེ་ཤེས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་རང་ལ་
ཐིམ་ནས་གསལ་བརྟན་གི་གཟི་བྱིན་མཚོག་ཏུ་འབར་བར་བསམས་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་གིས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། །གཞན་རྗེས་ཚོག་དང་། །ལས་བྱང་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་
སྐབས་ལྟར་ལས། །སྐབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུན་བཞི་འམ་སྦོད་ཐུན་གི་མཁུག་ཏུ་ཚོགས་མཚོན་རེ་རེས་པར་བྱ། །དེ་ལྷ་ལྷའི་རིམ་པས་སྤྱི་གས་འབྲུམ་སྤྱི་གས་ལྷ་ལྷ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། །གསུམ་པ་ཐ་མ་

ལྷུ་བ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་སྤང་བ་ནི། ལྷུ་བ་ན་དབང་རྗེས་ནམས་ཚོགས་པར་བཤམ། ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པར་ཕུན་བཞིའི་རིམ་པས་ལས་བྱང་གི་གཞུང་རྒྱས་པར་བསྐངས་ཏེ་ཚོགས་
 བསྐྱལ་མཚོན་ཡན་གྲུབ་པའི་མཚམས། ལྷོ་བ་མ་ལ་རི་ལྷུ་ར་བསྐྱར་བའི་དབང་ནམས་བདག་འཇུག་གི་ཚུལ་དུ་སྤངས་མཐར་ལྷག་མ་ནས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་བར་བྱ། གང་ལྷུ་ར་ཡང་སང་གོལ་རྒྱའི་དེ་རིང་ནས་
 མཚོན་གཏོར་གསལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤམ། བསྐྱས་པའི་སྐབས། རྗེས་ཁང་སྤེས་ནས་སྐགས་གྱི་འོད་ཟེར་མཚོན་སྤྱིན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤོ་བ་ཡན་ལྷུ་བ་པའི་སྐབས་ལྷུ་ར་ལ། ལྷ་ཚོགས་ནམས་ལས་མཚོག་དང་ཕུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་ནམ་པར་བྱང་ནས་བདག་ལ་ཐིམ་པས་སྤྱིན་ལས་བཞི། ལྷུ་བ་པ་བརྒྱད། དབང་བཅུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་
 ལུས་པར་དབང་འབྱོར་པར་བསམས་ཏེ། སྐགས་གྱི་མཐར། ཀུ་ཡ་སྐྱ་ཀའི་ཏུ་སཐ་སྤྱི་ཐ་ལ་སྤྱི། ཞེས་བཏགས་པ་བསྐྱ་ཞིང་། གཞན་སྐྱུ་བ་པའི་དུས་ལྷུ་ར་ཉམས་སུ་སྤང་། བངས་པར་སྐྱ་བར་ལངས་
 ཏེ། ལྷུ་ར་ཡང་མཚོན་གཏོར་གསལ་བ་བཤམ། ལས་བྱང་རྒྱས་པར་བཏང་ཞིང་བསྐྱས་པའི་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྲུབ་རྗེས། ལྷུ་རེངས་ཤར་བའི་དུས་ན་མདུན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་མཚོན་བསྟོད་

པ

ལྟ། །དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱམ་མཚོག་གིས་ལོངས་པ་བཤགས། སློན་བྱིན་འབེབས་ཀྱིས་སྐྱབ་རྩལ་རྣམས་སྐྱུར་ཡང་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད། ལོང་གི་དམིགས་གནད་དང་། ལྷོ་སྐྱེ་མེད་ཚོས་དབྱིངས་སོགས་
 ཀྱི་སྐྱེལ་ཚོག་བཅས་བུམ་པ་སོགས་གནས་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་ན་སྐྱབ་རྩལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། བུམ་ཚུ་དང་། ཚོ་རྩལ་སོགས་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་།
 བཅུད་བཅུད་རྩིའི་དྲངས་མས་རྩ་ཁམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པས་འཚི་མེད་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་མོས་ཏེ་རིག་སྟོང་འཛོན་མེད་གྱི་རང་ལལ་ལྷུག་པར་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཚོགས་མཚོན་སོགས་རྩལ་
 ཀྱི་ཚོག་སྐྱེ་དང་། འབྱུང་པར་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་མེ་ཏོག་གི་ཚར་དབབ། ཉི་ཤར་གྱི་དུས་རྒྱལ་ཚེན་ཐོ་འགྲོལ་སྐྱེ་ལྷུར་བྱ། མིག་ཉི་མའི་སྐྱོགས་སུ་བལྟས་པས་ཚོ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དུ་བཤད་པས་མཚོན། རྟེན་འབྱུང་ལེགས་པའི་མཚམས་སྐྱོར་དང་། གནས་སྐྱེད་བ་སོགས་གསང་བ་སྐྱེའི་ལུགས་ལྷུར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་བྱང་དོ། །སྐྱིན་སྤྱོད་བྱེད་ན། མཚམས་དེ་
 ཉིད་གྱི་ཁོངས་སུ་གྲུབ་པ་བྱུང་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། དེའང་བསྟེན་པའི་ཁ་སྐོང་དུ་ཞི་བའི་སྐྱིན་སྤྱོད་ཏེལ་ལ་གྲངས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་སྐྱོན་

ལྟོན།

སྐྱོན་ལྟོ

སྐྱུ་བ་ཀྱི་བཅུ་ཆ་འགོ་བ་དང་། ཚེ་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་དུས་དང་བཟུམ་མཚོག་གི་རྩིས་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཁྱི་སྐྱུ་སོགས་བྱ་ཞིང་། ཚོ་གའི་རིམ་པ་ནི་སྐྱུ་འགྲུལ་དོ་རྩེ་ཐེག་
 པའི་གསང་བ་སྦྱིའི་འགོ་ས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་དབང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྦྱོར། སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཚེ་རྩིས་དང་། ཚེ་མདའ་བཙས་བཤམ། དངོས་གཞི་སྐྱུ་བ་པའི་དུས་ལྟར་ཚེ་འགྲུགས་
 བསྐྱུལ། སྦྱོབ་མ་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐབས་རིག་པའི་དབང་ལྟའི་གོང་དུ་ཚེ་བཅུད་བསྐྱུ་བ་སྦྱིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཐོག་ལ་ཚེ་འགྲུགས་བྱ། དབང་བཞི་པའི་མཐའ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚེ་གས་བཙད་ཇི་ལྟར་
 རིགས་པ་དང་བཙས་ཚེ་རིལ་དང་ཚེ་ཆར་སྦྱིན། རྒྱལ་སྤིང་སྐྱུ་བ་དུན་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྩིས་བཟུད་སོགས་ཀྱིས་མངའ་གསོལ་ཞིང་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་སྤེལ་བའང་སྐྱུ་ག་ལེན་དུ་མཛད་ཅེས་འགྲུང་དོ། །
 ཞེས་བའང་བྱ་བལ་བ་མ་རྒྱ་སྟོ་ཉམས་སྟན་ཐོག་གཙོག་ཏུ་ཤར་མར་བྱིས་པ་འགོ་ཀུན་འཚི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །སཐ་དུ་མ་རྒྱ་ལོ་རྩུ་བ་ཏུ། །།